
OP HET EILAND.

WE zouden naar Vlieland.
Wil je werkelijk *rusten*, dan moet je niet naar een groote en drukke badplaats gaan. Dan moet je zijn in de stilte. Je gaat al het mondain gedoe ontvluchten en je bent alleen met zee en strand.

Het best is Vlieland te bereiken over Harlingen.

De „Minister Kraus” ligt klaar en daar kom je een heel eind mee.

Zoo'n zeereisje is gansch niet te versmaden. Ineens — hoe is 't zoo gauw mogelijk, — ben je je werk vergeten en alle haasten en jachten, en je geniet.

't Is niet al te druk op de boot, 't weer is prachtig, zoodat je aan dek kunt wezen en de zee is kalm.

Als je nu geen ervaren zeeman bent, vergis je je leelijk. We moesten een eind met „Minister Kraus”, om dan, midden op zee, over te stappen op het motorbootje „Vlieland.”

Natuurlijk keken wij met belangstelling uit, of we 't bootje ook zagen naderen. Eerst heb ik er een baken in zee voor aangezien en later een groote stoomboot. Je hebt op zee niet dadelijk verstand van de begrippen klein en groot.

Maar eindelijk kwam het kleine ding toch dichterbij en konden we overstappen. Dat ging gemakkelijk en gauw, maar na ons moest ook een vat met haring overgeladen worden en dat ging *niet* zoo gemakkelijk.

't Vat scheen niet al te sterk te zijn en op een gegeven oogenblik, lag de boel zoo'n beetje uit elkaar. De vischlucht, die nu loskwam, werkte niet bijzonder prettig op ons en we moesten er voor zorgen, dat we onze bagage uit de buurt hielden.

Maar overigens ging alles best, 't Motorbootje is een kittig ding en als 't mooi weer is, kun je er genoeg op beleven. Bij slecht weer zal

't minder goed gaan; dan moet je onder zijn en daar is 't benauwd genoeg.

't Scheen ons toe, dat we nooit op Vlieland zouden komen. We gingen alle mogelijke richtingen uit, maar naar Vlieland niet.

De vaargeul schijnt daar verbazend lastig te zijn en elken dag weer andere kronkelingen te vertoonen.

Hoe 't ook zij, toen wij zeehonden en booten genoeg gezien hadden, kwamen we eindelijk aan den aanlegsteiger en konden aan wal stappen.

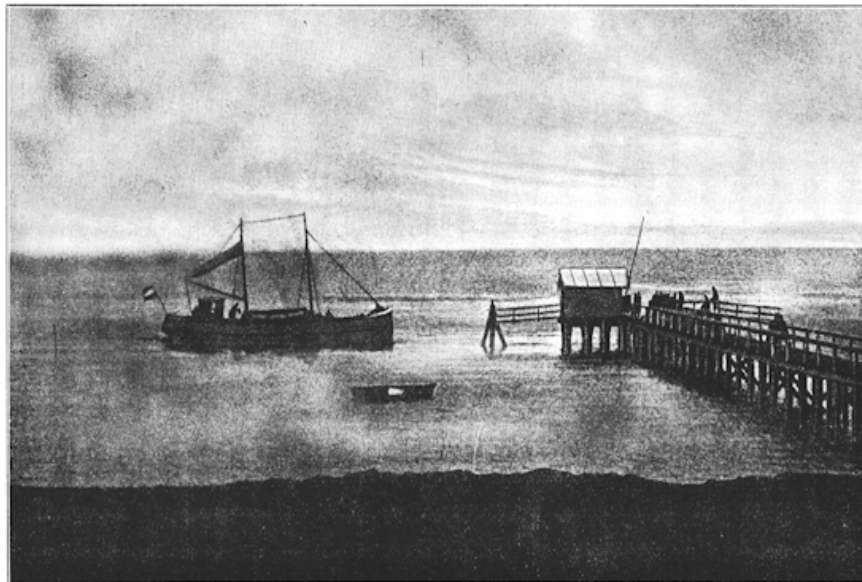
't Dorpje op 't eiland is maar klein; er wonen ongeveer 400 menschen.

Maar de dorpsstraat is gezellig en, als je aankomt, zie je de menschen in de huisdeur staan. De aankomst van zoo'n boot is een heel pretje voor de eilandbewoners. En in den zomer is natuurlijk ieder nieuwsgierig naar de badgasten, die mee komen.

In den winter is er op Vlieland niets te doen. Dan trekken de bewoners zich in hun huizen terug. Dan *rusten* ze. Maar in 't badseizoen werken ze dubbel hard.

Wat een aardig dorpje!

Er woont een dominee, maar die heeft er niet veel te doen. Als hij 's Zondags één keer preekt, dan is 't al mooi. En dan moet hij nog zien, dat hij de menschen in de kerk krijgt. Want heel hard loopen ze niet. Het gaat op Vlieland

Aankomst van de motorboot.

als op zooveel plaatsen, waar een modern predikant staat: de rechte belangstelling ontbreekt.

Je merkt op het eiland niet veel van den Zondag. Bijna alle winkels zijn open. Maak je daar een opmerking over, dan is het: „ja, ik zou wel anders willen, maar die en die.” En 't blijft zooals het was.

De menschen op Vlieland hebben noodig, dat er iemand komt, om hen van Jezus Christus te vertellen. Ze hebben daar wel een kerk, met koperen kandelaars van Michiel Adriaansz. De Ruyter, maar dat is dan ook al zoo wat alles.

Toen wij er waren vertelde de dominee, dat het erg bekrompen is, te denken dat we de lieve Hemelvader onze nooden en behoeften moeten bekend maken. Hij weet ze immers al, vóór we Hem bidden. Ons bidden moet veel meer *danken* zijn.

Maar wat bidden eigenlijk is, vertelde hij toch niet.

Ach, wij zenden zendelingen naar de heidenen, maar om ons heen is het moderne heidendom en daar doen we zoo weinig aan.

Jezus Christus moet komen op Vlieland, zal er daar verandering komen.

* * *

Overigens, de menschen zijn er best.

Je kunt heel goed met ze opschieten en ook begrijpen ze, dat er voor de badgasten van

alles en nog wat noodig is. Dat komt dan wel met de motorboot.

Je moet het daar gemoedelijk opvatten.

Een bakker had op zekeren avond zijn winkel maar eens een paar uur gesloten, omdat er een zanguitvoering was, waar zijn huisgenooten heen wilden.

Overigens doet ieder, wat hem behaagt. Een bepaald sluitingsuur is er niet. En, als gezegd, op Zondag zijn bijna alle winkels open.

Maar erg welwillend zijn de menschen. Ze helpen je, waar ze kunnen.

Mochten er bekenden op Vlieland zijn, die dit lezen, dan zend ik ze bij dezen een groet met mijn hartelijken dank voor hun groote hulpvaardigheid.

Natuurlijk moet je sommige dingen er duurder betalen als „aan den wal”, zooals ze op Vlieland zeggen, maar dat komt, omdat het vervoer naar het eiland geld kost. Andere dingen zijn er weer goedkoop.

* * *

De waterkwestie is er lastig.

Het regenwater kun je voor heel wat doeleinden niet gebruiken; drinkbaar is het eigenlijk niet. Je bent dan aangewezen op het duinwater. Dat moet je halen uit een opgemetselde duinput.

Wie nu voornaam wil doen, bedankt er feestelijk voor, om zelf met een emmer er op uit te gaan, maar 't is toch heerlijk werk.

Je emmer plonst zoo lekker naar beneden in 't koele water en 't is een heele voldoening, als je het touw inpalmt, te merken, dat je emmer tot boven toe vol is.

't Waterputten op Vlieland is heerlijk. Natuurlijk wordt er bij de put ook wel eens een praatje gemaakt. Bij gebrek aan menschen kun je een praatje maken met de geiten, die aan den kant van 't pad

Dorpsstraat met Trompshuis.

zijn vastgemaakt.

En dicht bij de put heb je de duinen. Je kunt je emmer wel eens even in den steek laten voor een klauterpartij. Dat is ook heerlijk.

* * *

Van de duinen gesproken, die zijn op Vlieland eenig. En heerlijk is, dat je bijna overal kunt en moogt komen. Op andere badplaatsen is er zooveel verboden. De mooiste paadjes zijn afgesloten en de prachtigste vergezichten kun je niet genieten.

Op Vlieland is dat anders.

Je kunt er klimmen en klauteren naar hartelust. In de duinen wordt ook veel gekampeerd. Er zijn menschen, die bijna heelemaal niet op 't strand komen, omdat ze aan de duinen genoeg hebben.

En die vergezichten op Vlieland.....

Je neemt maar den weg naar 't strand. Je ziet het pad, ginds, heel in de hoogte, en straks, als je daar bent gekomen, dan slingert het weer door de duinen naar beneden. Dan moet je wel eens even stilstaan, om te genieten.

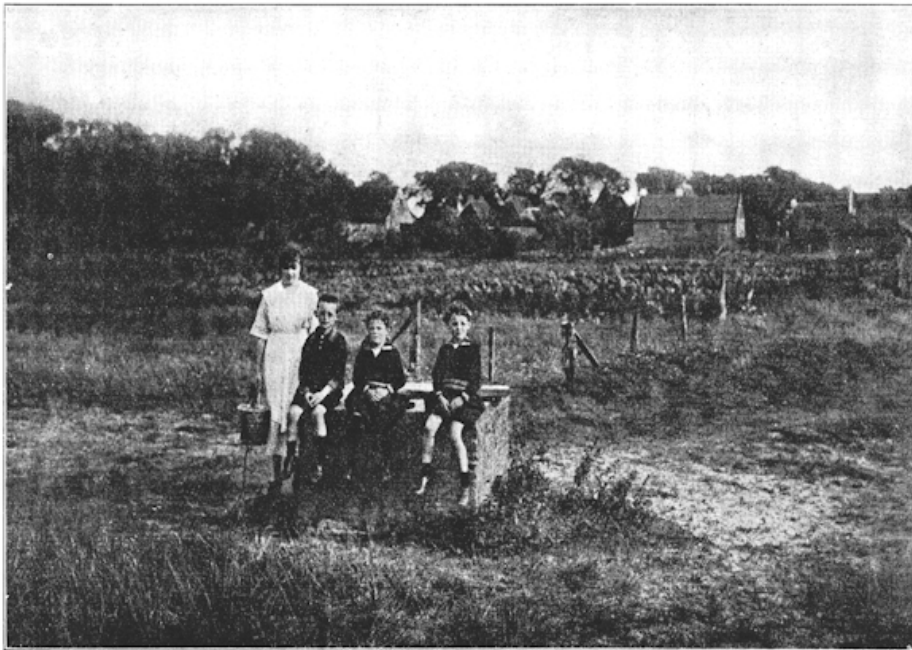
Ook als 't weer te ruw mocht zijn, om aan zee te zijn, kun je je toevlucht nemen tot de duinen. Je voelt je daar zoo heerlijk beschut.

Maar..... 't is je op Vlieland toch eigenlijk om de zee te doen.

't Strand daar is breed en je kunt er van genieten. Héél druk is 't op Vlieland niet. We waren er in 't laatst van ons verblijf met ongeveer 200 badgasten, een getal, groot genoeg, om je niet al te eenzaam te voelen en toch ook weer niet te groot, om last te krijgen van overmatige drukte.

* * *

Er moet op Vlieland nog wel het een en ander veranderen. De badkoetsjes blijven staan, waar ze staan, zoodat je in badcostuum soms een heel eind moet afleggen, om in zee te

Waterput op Vlieland.

komen. Dat is minder wenschelijk. Maar een paard schijnt er niet af te kunnen.

Ook kun je sommige badkoetsjes van binnen niet afsluiten. Dat is lastig. Je ontvangt op die manier soms bezoek op een minder gewenscht oogenblik. 't Ontbreken van een spiegelkje in een of meer badkoetsjes is al evenmin aangenaam.

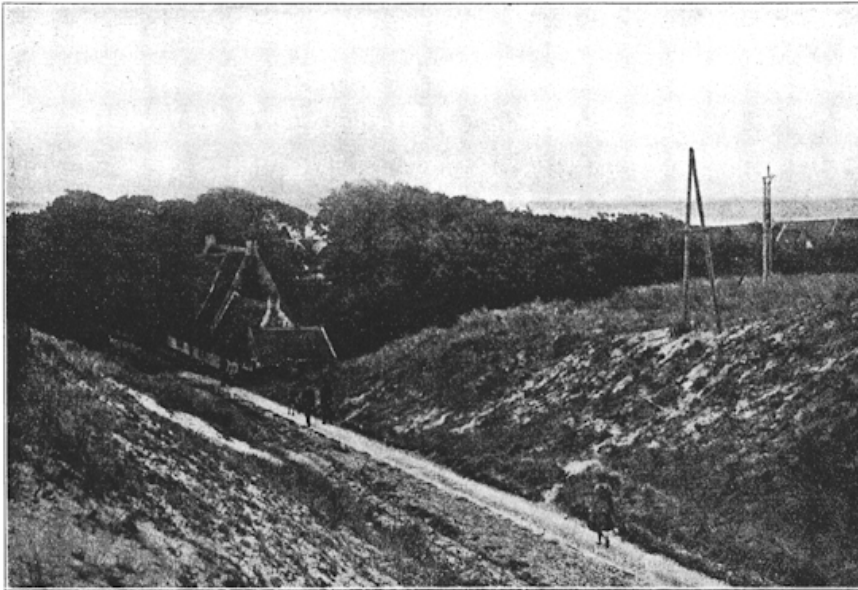
Wil het op Vlieland wat worden, dan moet hier verbetering aangebracht worden. Dat kan best. En dat mag men voor de badgasten toch wel doen. Ze worden immers ook gedwongen, om te betalen, als ze willen zijn op het stand van het badpaviljoen. Daar *moet* je zijn, als je fatsoenlijk wilt baden. Maar dan mag ook verwacht, dat het met die badkoetsjes enz. in orde komt.

In orde is ook niet precies, dat je, als je wilt, maar steeds bij de badkoetsjes op en neer moogt wandelen, terwijl de badende dames en heeren in- en uitgaan.

Daar staat weer tegenover, dat de man, die 't opzicht heeft, zijn best doet. Hij kan natuurlijk niet alles te gelijk doen en dus moet je zelf wel eens besluiten, om water in de voetenbank te halen. (Iets, wat óók veranderen moet). Maar hij is uiterst voorzichtig en, als iemand op Vlieland bij 't baden een ongeluk krijgt, heeft hij het zeker aan zichzelf te wijten.

Aan waarschuwingen ontbreekt het niet.

Wie echter op Vlieland baden wil, moet zelf voor handdoeken zorgen. Men kan er ook hand-

Weg naar het Badpaviljoen.

doeken huren bij den badman, maar de exemplaren, die *wij* te zien kregen, zagen er zoo bijzonder onsmakelijk uit, dat je 't liever zonder handdoek zou doen dan met die. Ook al weer iets, dat veranderen moet.

* * *

De zee!

Maar daar vertel ik niet veel van. De zee is altijd nieuw en je kunt er dagen en uren op het strand zitten, zonder je te vervelen.

Wat een weelde, eens niet te werken, lui te mogen zijn. Ach, en 't is toch zoo goed, er eens heelemaal uit te wezen en je middagdutje te doen in een badstoel of zoo maar in 't zand. Als je kinderen bij je hebt, dan ga je natuurlijk kuilen graven en fortjen maken en weet ik het al en dan lig je eindelijk in zoo'n kuil en laat de tijd maar voorbijgaan.

De kinderen hebben tijd te kort. Die ploeteren in zand en water, dat het zoo'n aard heeft.

We hebben heel wat kinderen gezien op Vlieland. Er kwamen nog al eens schoolklassen. Die worden dan ondergebracht in de vroegere zeevaartschool.

Eén klas hebben we er gezien, die nu juist niet onder heel goede leiding stond. De kinderen waren nauwelijks op 't strand of 't meerendeel was druijpnat. De meegebrachte reserve-kleeding was verre van voldoende met het gevolg, dat er kinderen waren, die het natte goed maar aan hun lijf moesten laten drogen. Een klein bleeksnuutje, ook zoo nat, kon daar klaarblijkelijk niet tegen.

Men zag het kind aan, dat het ongesteld werd. Er was één onderwijzeres bij, die ik wel eens flink door elkaar had willen schudden. Ze zat netjes en precies op een zandheuvel en bekommerde zich om de kinderen minder dan niets. 't Was een vreeselijk mensch.

Maar als een van *mijn* kinderen met de klas was meegeweest en ik was later gewaar geworden, hoe het toezicht was, dan had ik daarover stellig een klacht ingediend. Het is onverantwoordelijk tegenover de ouders, die hun kin-

deren veilig wanen in de hoede van onderwijzers en onderwijzeressen. Als schoolreisjes zoo'n verloop hebben, dan maar geen schoolreisjes meer.

Ook over de jongens en meisjes, die van die klas gingen baden, (er waren er bij van dertien en veertien jaar) zou ik nog wel iets kunnen zeggen, maar 't is zoo al genoeg.

* * *

Tweemaal tijdens ons verblijf kwam er een militair vliegtuig op het strand neer.

Dat gaf een heele sensatie. Alle badgasten liepen wat ze konden, om er bij te komen.

't Is een groot oogenblik, als je zoo'n vliegtuig weer de hoogte in ziet gaan. 't Schijnt zóó gemakkelijk, dat je zoo wel mee zou willen gaan. Maar als je dan, een oogenblik later, het vliegtuig boven de zee ziet, ben je toch maar weer blij, dat je rustig op het strand staat.

Eenmaal zagen we visschen. Tusschen twee stevig in het slik gestoken stokken wordt het net gespannen. De visscher loopt dan langs het net en slaat met een stok in 't water, om de visch er in te jagen.

Dat is nog een heele inspanning en tweemaal achtereen werd de moeite ook met geen enkel vischje beloond. Eindelijk had de man vijftien exemplaren bijeen. Maar toen was hij in 't water ook zoo koud geworden, dat hij 't moest opgeven.

Soms brengt de strandvonderij meer op. Er waren menschen, die daar alles van wisten. 't Was meen ik al een jaar geleden, dat er vaten wijn waren aangespoeld. Natuurlijk moet elke

vondst naar den strandvonder worden gebracht, maar dat gebeurt niet steeds en dan wordt er wel eens het een en ander maar stilletjes thuisgebracht. Heelemaal eerlijk is dat niet, maar de strandvonderij is een wonderlijk iets.

's Winters moeten veel Vlielanders werk zoeken. Dan kunnen ze klaar komen bij de Staats-boschaanplanting. Het komt mij voor, dat ook hier veel verandering noodzakelijk is. Loon- en werkgeregeling roepen om herziening.

* * *

Wie er lust aan heeft, kan de vuurtoren beklimmen. Men heeft van den toren een prachtig vergezicht. Misschien gelukt het ook, het huis van den zeeheld Tromp van binnen te zien.

Verder kan men oude geveltjes bewonderen en oude interieurs. De huizen zijn voor 't grootste deel heel oud. Maar de Vlielanders weten er raad op. De voorgeveltjes brengen ze goed in de verf, dan lijkt het weer wat. En als dan alles zindelijk en netjes gehouden wordt en de gordijnen voor de ramen hagelwit zijn, maakt het dorp een behaaglijken indruk.

's Avonds moet men in de dorpsstraat zijn. En dan kan men best een praatje maken met de gemoedelijke eilandbewoners.

Op een der eerste avonden zagen we iets

bijzonders. Op een plaats dicht bij de duinen was een vloertje van planken gemaakt. Op een stoel zat een man met een harmonica dansmuziek te maken. Boven zijn hoofd was een lampje opgehangen aan een draad.

Een paar kleine meisjes lieten zich lokken. Ik weet niet, of later op den avond ook de volwassenen zich naar deze plaats van vermaak begeven hebben. Maar wel weet ik, dat deze danspartij echt „Vlielandsch” was. En — nu van het dansen afgezien — wat kan men met weinig kosten en eenvoudige middelen toch gemakkelijk iets maken voor eenvoudige menschen.

* * *

Het jonge geslacht van Vlieland verkiest met de groote wereld mee te doen. De meisjes loopen er in moderne japonnetjes en hebben bobbed-hair. Dat zullen ze wel te danken hebben aan 't voorbeeld van de badgasten.

Misschien waren ze zonder dat alles veel gelukkiger. Vlieland is een *mooi* eiland met veel natuurschoon. En Vlieland heeft de zee.

Als nu de stem van den Heiland er maar meer werd gehoord! Zonder Hem is er geen geluk. Zonder Hem is het leven arm.

Als dat op Vlieland weer begrepen wordt, dan is er hoop voor de toekomst. K.

EEN MODEL-BABY.

EEN kinderarts onderzocht in New-York een gansche schare van baby's en heeft er eindelijk één uitgezocht, waarvan hij verklaarde: dit is nu de volmaakste baby van Amerika. Of alle moeders, die hun kinderen lieten onderzoeken, er ook zoo over dachten, is een open vraag, maar in elk geval zal de dokter er wel een pracht-exemplaar uitgezocht hebben. We vinden het op onze foto in 't midden van de speelnootjes. Die speelnootjes zijn.... groote poppen, 't werk van een bekwaam poppenfabrikant.

Nu zullen we niets zeggen ten voordeele van allerlei baby-ten-toonstellingen, zooals wij die in dezen tijd kennen, maar de foto is bijzonder aardig en daarom geven we ze hier. De baby zal zich nog wel niet veel van haar gezelschap aantrekken.

